

дисципліни навчального плану та виконати їх аналіз, враховуючи побажання роботодавців. Висновки моделювання є інструментом у прийнятті управлінських рішень щодо контролю якості інтелектуальної продукції ВНЗ.

1. Воробьев Г.В. Экспертно-аналитическая модель учета требований заказчика и мнений заинтересованных лиц при реализации стратегии TQM в образовательной сфере. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://tqm.stankin.ru/index2.html>. 2. Малахов С.В. Анализ та маніпулювання інформаційними моделями предметних областей для розв'язання задач управління [Текст] / С.В. Малахов, В.І. Марущак // Труды Одесского политехнического университета: Научный и производственно-практический сборник. – Одесса, 2006. – Спецвыпуск. – С.5–10. 3. Марущак В.І. Управління і оцінка якості інтелектуальної продукції ВНЗ [Текст] / Холодильна техніка і технологія. Науково-технічний журнал № 4 (114). – Одеса, 2008. – С.89–92. 4. Малахов С.В. Технічне завдання на науково-дослідну роботу “Дослідження моделей предметних областей в системах управління якістю інтелектуальної продукції”. – № 626–68. 5. Щеглов П.Е. Професіональний портрет спеціаліста в системі управління якістю освіти в вузі [Текст] / П.Е. Щеглов, Н.Ш. Никитина // Университетское управление. – 2004. – № 1(29). – С. 48–56. 6. Молодой специалист глазами работодателя. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mgugik.ru/rabota>. 7. Конференция “Повышение эффективности трудоустройства выпускников ВУЗов”. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.apsc.ru>.

УДК 004.773.2

А.М. Пелецишин, Ю.Й. Пероганич, О.В. Марковець, Н.О. Думанський
Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра інформаційних систем та мереж

ФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬНОГО АВТОРИТЕТУ ВНЗ ШЛЯХОМ КОМПЛЕКСНОГО ПОДАННЯ В СИСТЕМІ ВІКІПЕДІЯ

© Пелецишин А.М., Пероганич Ю.Й., Марковець О.В., Думанський Н.О., 2009

Розглянуто проблему формування суспільного авторитету вищого навчального закладу України наповненням авторитетних онлайн-енциклопедій.

Ключові слова – суспільний авторитет, онлайн-енциклопедії.

The problem of forming of public authority of higher educational establishment of Ukraine is considered by the way of fill of authoritative on-line encyclopaedias.

Keywords – public authority, on-line encyclopaedias.

Вступ

Загострення конкуренції у сфері вищої освіти та зміна підходів споживачів освітніх та наукових послуг до пошуку партнерів ставлять перед провідними навчальними закладами нові завдання із формування позитивного образу в суспільстві з довготривалим ефектом дії. Традиційні підходи, як-от – реклама, паперове інформування, уже не задовольняють вимог сучасних споживачів інформації. Окрім того, зауважимо, що молоді комерційні ВНЗ часто досягають більшого ефекту від рекламної кампанії, використовуючи значні фінансові ресурси, високу мобільність та сучасні Інтернет-технології.

Проте великі державні ВНЗ володіють значним інформаційним потенціалом, який за умови належного використання може забезпечити принципову перевагу над конкурентами, сформувавши довготривалий суспільний ефект та закріпити лідерські позиції в окремих напрямках діяльності.

Одним зі способів реалізації наявного потенціалу є ведення робіт з повноцінного наповнення світової енциклопедичної системи Вікіпедія інформацією, яка сформована у конкретному ВНЗ або академічному закладі. Це визначатиме ВНЗ як активного учасника формування інформаційного суспільства в Україні та засвідчить його високий науковий та освітній рівень.

Окрім безпосереднього значного позитивного результату, що буде отриманий ВНЗ від таких робіт, значну вигоду одержить й українське суспільство. Адже саме онлайн енциклопедичні ресурси сьогодні є одним з головних джерел знань, і рівень їхнього розвитку засвідчує загальний рівень інтелектуального розвитку суспільства. Так, на думку проф. А.С. Білецького, “Масштаб і якість кожного національного сектора Вікіпедії побічно є мірилом сучасного суспільного потенціалу певної нації творити новий культурний продукт. По суті, сукупність мовних розділів Вікіпедій є майданчиком змагань і репрезентацій світових культур, показником їх сучасних потенцій. Тому стратегічні завдання кожної національної Вікіпедії співвимірні місцю тієї чи іншої культури у сучасному світовому культурному просторі. Динаміка розвитку Вікіпедій, кількісні і якісні їх характеристики у суттєвій мірі корелюють з майбутнім національних культур і мов.”²

Особливої актуальності роботи з формування онлайн енциклопедій набувають для ВНЗ зі статусом науково-дослідницького університету. Адже на такі навчально-наукові заклади значною мірою покладається відповідальність на розвиток науки в Україні. В цьому контексті зазначимо, що виконання робіт з формування відкритих онлайн-енциклопедій та отримання довгострокового ефекту є цікавою та актуальною науковою проблемою на стику комп’ютерних та суспільних наук і може бути за результатами відповідно оформлена як наукове дослідження та фінансуватися як науковий експеримент.

Основні засади подання ВНЗ у системі Вікіпедія

Основними засадами подання ВНЗ у системі Вікіпедія є:

- формування єдиної команди редакторів Вікіпедії;
- використання інформаційних матеріалів про ВНЗ;
- безсторонність та фактографічність матеріалів;
- готовність до безкоштовної та безконтрольної дистрибуції матеріалів;
- багатоплановість інформаційного наповнення;
- відображення структури ВНЗ в розподілі окремих сторінок;
- використання принципу зворотного подання;
- багатомовність подання з пріоритезацією;
- плановане, координоване, тривале виконання робіт на постійній основі.

Далі кожна із засад роз’яснюється детальніше.

Формування у ВНЗ команди редакторів Вікіпедія. Редакторська робота в Вікіпедії вимагає навиків оформлення тексту згідно з вимогами, відповідальності щодо якості тексту, розуміння принципів енциклопедичного тексту. Представникам ВНЗ у Вікіпедії доведеться відстоювати власні погляди щодо трактувань окремих понять та подій, що вимагає належного рівня готовності користувача, його уміння толерантно й аргументовано дискутувати та багатої історії успішного редагування. В перспективі, окремі користувачі – представники ВНЗ – можуть обиратися вікі-спільнотою адміністраторами Вікіпедії. Тому пропонується акумулювати редакторські дії ВНЗ під окремою невеликою групою логінів у системі Вікіпедія. У команду редакторів повинні входити представники підрозділів, у яких є основні масиви інформації – Видавництво, Бібліотека, Науково-дослідна частина.

Використання інформаційних матеріалів про ВНЗ. Головною особливістю Вікіпедії є її енциклопедичний характер. Одним з наслідків є потреба в підтвердженні матеріалу відповідним

² [http://uk.wikipedia.org/wiki/Користувач:Білецький В.С.](http://uk.wikipedia.org/wiki/Користувач:Білецький_В.С.)

джерелом (друкованим або онлайнним). Тому неможливим є формування принципово нових текстів чи оригінальних досліджень для Вікіпедії, такий підхід суперечитиме загальним засадам Вікіпедії³. Повинні розміщатися уже опубліковані матеріали з необхідним редакторським опрацюванням (вичитування, реферування, знеособлення) та зазначенням першоджерела⁴. За умов наявності друкованих та онлайнних матеріалів перевагу потрібно надавати друкованим джерелам.

Безсторонність та фактографічність матеріалів. Окремі матеріали, наявні в ВНЗ, мають не лише інформативний, але й рекламний або оцінювальний характер (на зразок “високоякісна підготовка”, “найкращий навчальний заклад”, “перспективні напрями досліджень”). У такому вигляді вони не можуть бути безпосередньо розміщені у Вікіпедії, а повинні пройти попереднє редакторське опрацювання⁵. Аналогічно, це стосується також текстів “від першої особи” (“ми розробляємо...”, “ми плануємо...”).

Готовність до безкоштовної та безконтрольної дистрибуції матеріалів. Особливістю Вікіпедії є можливість вільного запозичення опублікованих у Вікіпедії матеріалів та подальшого їхнього поширення. Це породжує два наслідки. Перший – ВНЗ потрібно бути готовим до використання опублікованих матеріалів іншими людьми та організаціями⁶. Другий – при публікації матеріалів потрібно здійснювати контроль за відсутністю ліцензійних обмежень на публікацію матеріалів (комерційний характер авторських прав, належність майнових авторських прав комерційним видавництвам)⁷.

Багатоплановість інформаційного наповнення. Офіційні правила⁸ Вікіпедії уможливають розміщення інформаційного наповнення різних типів. Тому доцільно розміщати не лише довідкову інформацію про ВНЗ, але й такі інформаційні масиви:

1. Інформацію про структурні підрозділи ВНЗ.
2. Інформацію про видання ВНЗ.
3. Інформацію про провідних учених України, що працювали в ВНЗ.
4. Інформацію про учених, що працюють у ВНЗ, які відповідають критеріям значущості⁹.
5. Окремі наукові матеріали вчених ВНЗ енциклопедичного характеру.
6. Статті, що розкривають окремі терміни з термінологічних словників, підготованих у ВНЗ.
7. Інформацію про дотичні до ВНЗ події, організації, особистості з указанням зв'язку з ВНЗ (конференції, семінари, що проводяться на постійній основі, організації, що мають угоди про тісну співпрацю тощо).

За пунктами 1–4 за певних умов може бути створено до 500 статей українською мовою. За пунктами 5–6 обсяги можуть бути значно більшими, проте це залежить від наявності авторської енциклопедичної та термінологічної інформації у ВНЗ та урахування авторських прав.

Відображення структури ВНЗ у розподілі окремих сторінок. Доцільно для основних наукових, навчальних, виробничих підрозділів Політехніки формувати окрему статтю у Вікіпедії. Аналогічно – для осіб, інформація про яких буде розміщена в Вікіпедії (принцип прямого подання). Під час внесення інформації про структурні підрозділи повинна використовуватися єдина система нотації та уніфікована структура сторінок (*щодо інститутів Політехніки – це пройде. Що стосується факультетів, кафедр – з цього приводу були дискусії. Про факультети, кафедри і навіть лабораторії можна робити статті, але відразу якісні з джерелами, посиланнями з інших статей. Див. напр. http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Статті-кандидати_на_вилучення/7_грудня_2008*)

³ http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Жодних_оригінальних_досліджень

⁴ <http://uk.wikipedia.org/wiki/Довідка:Верифіковувати>

⁵ http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Нейтральна_точка_зору

⁶ http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Текст_GNU_Free_Documentation_License

⁷ http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Авторські_права

⁸ <http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Правила>

⁹ http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Критерії_значущості_осіб

Використання принципу зворотного подання. Окрім прямого відображення інформаційного образу ВНЗ у Вікіпедії, доцільно і перспективно використовувати принцип зворотного подання – формування зворотних зв'язків з наявних статей та формування нових статей, які стосуються ВНЗ. Це зокрема:

- розміщення тематичних посилань на друковані та онлайн матеріали ВНЗ;
- розміщення або редагування наявних статей наукового, технічного та історичного характеру, у яких доцільно і доречно згадувати ВНЗ (вчених, наукові здобутки тощо);
- розміщення групи статей, що характеризують сучасний стан української вищої освіти у частині, що є важливою для Політехніки з відповідним контекстом (наприклад: розміщення матеріалу про певний бакалаврат чи спеціальність з означенням суті навчання згідно із стандартом України та згадкою про ВНЗ як місце підготовки фахівців за цим напрямом).

Формування змісту статей, які відіграють важливу дефінітивну роль у проблемних для ВНЗ областях, зокрема означення понять, навколо яких ведуться дебати, і зміст яких впливає на процеси ліцензування спеціальностей, проходження дисертаційних робіт, захисту наукових звітів тощо.

Реалізація принципу зворотної дії повинна здійснюватися з суворим дотриманням усіх засад мережевої етики та правил Вікіпедії. З огляду на це зростає важливість виконання першої застави, яка дає змогу підвищити особистий авторитет та досвід авторів статей Вікіпедії.

У разі успішної реалізації принципу зворотної дії отриманий від редагування Вікіпедії результат довготривалий та збільшує суспільну авторитетність ВНЗ на глибинному рівні інформаційного простору.

Багатомовність подання з пріоритезацією. Подавати матеріали доцільно у різномовній Вікіпедії з урахуванням певних пріоритетів. Ці пріоритети повинні визначати частку інформаційних матеріалів, які повинні бути подані цією мовою. Очевидно, для Львівської політехніки такими Вікіпедіями доцільно вважати: англійську, польську, російську, німецьку. Імовірно, що для окремих мов доцільне окреме виділення інформаційного наповнення – матеріали з поглибленим поданням наукових досягнень для англійської, польської та німецької мов, матеріали щодо освітньої діяльності та словникова інформація – для російської мови. Між статтями доцільно робити взаємні посилання¹⁰.

Планування дій та необхідні ресурси

Робоча група

Для реалізації пропонованої схеми подання ВНЗ у Вікіпедії необхідне формування постійнодіючої робочої групи, яка би реалізовувала основну частину завдань та координувала виконання окремих делегованих завдань для інших осіб та підрозділів.

Основними вимогами до членів робочої групи повинні бути:

- висока особиста культура та ерудиція;
- достатній рівень комп'ютерної грамотності;
- досвід цільової участі у Веб-спільнотах, досвід дискутування та формування суспільної думки, комунікабельність, толерантність;
- досконале розуміння принципів функціонування Вікіпедії та внесення інформації до неї;
- окрім того, необхідно до складу робочої групи ввести перекладачів-лінгвістів на вказані вище мови;
- крім того, доцільним є введення до складу групи працівника, який має досвід якісного фотографування будівель та інтер'єрів.

У робочу групу повинні ввійти представники служб та підрозділів, які володіють значними масивами інформації.

Загальний склад робочої групи повинен бути в межах 4–6 чоловік.

Окрім робочої групи, для попередніх підготовчих робіт (сканування матеріалів, чорновий переклад, верстання статей низького пріоритету тощо) необхідне залучення інших виконавців. Можливі виконавці – технічний персонал окремих підрозділів ВНЗ, окремі студенти належної

¹⁰ <http://uk.wikipedia.org/wiki/Довідка:Інтервікі>

кваліфікації, зокрема в межах виконання курсових, лабораторних, практичних та дипломних робіт. У деяких випадках для такого залучення доцільне окреме погодження з керівництвом кафедр та навчальною частиною ВНЗ. Оптимальним є варіант, що завдання, які виконують студенти, є частиною навчального навантаження викладачів, які входять у робочу групу.

Робоча група безпосередньо:

- веде облік статей та виконання робіт;
- реалізує окремі шаблони та зразки сторінок;
- моніторить зміни сторонніми особами найважливіших статей про ВНЗ та формує заходи для протидії змінам, що не є верифіковуваними;
- бере участь у дискусіях та обговореннях питань формування окремих статей матеріалів та розвитку Вікіпедії;
- аналізує ефективність подання ВНЗ в Вікіпедії.

Етапи виконання робіт

Основними етапами виконання робіт є:

- організаційний;
- підготовчий;
- етап структурування;
- етап інтенсивного наповнення;
- етап формування зворотних зв'язків;
- етап аналізу та розвитку.

Організаційний етап. На організаційному етапі повинні бути:

- сформована робоча група;
- визначений перелік робіт;
- встановлена множина виконавців та засади, на яких виконуватимуться роботи;
- визначені основні масиви інформації, з яких формуватиметься наповнення Вікіпедії.

Підготовчий етап. На підготовчому етапі потрібно:

- сформувати орієнтовний перелік статей та класифікацію статей для занесення у Вікіпедію та статей, які потребують редагування;
- визначити критерії для відбору наявних чи нових статей при реалізації принципу зворотного подання;
- виділити фрагменти з наявних інформаційних матеріалів ВНЗ для подальшого занесення у Вікіпедію.

Етап структурування. На етапі структурування потрібно:

- сформувати загальну структуру інформаційного наповнення, що становитиме єдиний інформаційний комплекс у Вікіпедії;
- підготувати шаблони статей різних класів.

Етап інтенсивного наповнення. На цьому етапі здійснюється формування та внесення у Вікіпедію основного інформаційного наповнення.

Етап формування зворотних зв'язків. На цьому етапі реалізується описаний вище принцип зворотного подання у найважливіших статтях Вікіпедії.

Етап аналізу та розвитку. На цьому етапі продовжуються роботи, закладені у зміст попередніх етапів. Крім того, провадиться активний моніторинг ефективності подання ВНЗ у Вікіпедії. Можливими інструментами такого моніторингу є:

- аналіз трафіку сайту ВНЗ та сайтів підрозділів;
- аналіз трафіку доступу до статей у Вікіпедії, що стосуються ВНЗ;
- опитування (абітурієнтів, студентів, учасників конференцій тощо);
- аналіз цитованості створених сторінок у Вікіпедії.

Основними ресурсами, що необхідні для подання Політехніки у Вікіпедії, є:

- людські;
- інформаційні;
- матеріально-технічні.



Рис. 1. Етапи виконання робіт з наповнення онлайн-енциклопедії

Ресурси, необхідні для реалізації програми подання Політехніки у системі Вікіпедія

Людські ресурси. Як уже було сказано вище, головними людськими ресурсами повинні бути робоча група та супутні виконавці. Для успішної реалізації програми необхідно застосовувати окремі методи матеріального стимулювання та морального заохочення (преміювання, надбавки, зменшення навчального навантаження, оформлення актів про впровадження дисертаційних досліджень тощо). З головою та членами робочої групи доцільно укласти окремі трудові угоди або внести доповнення до чинних. Для студентів, задіяних у роботі, необхідно передбачити можливість оформлення окремих робіт як матеріалів для навчальної звітності.

Інформаційні ресурси. Ключовим моментом програми є використання наявних у ВНЗ інформаційних ресурсів. Для цього відповідним службам і підрозділам необхідно надавати робочій групі доступ до таких матеріалів. Якщо існують електронні версії матеріалів – надати такі версії.

Матеріально-технічні ресурси. Для успішної роботи робочої групи та інших виконавців потрібно забезпечити їх якісним доступом до Інтернету, комп'ютерною технікою, сканером та ПЗ для розпізнавання сканованих текстів.

Вимоги до наповнення онлайн-енциклопедії Вікіпедія.

Для успішної публікації статті на ресурсах Вікіпедії необхідною умовою є її відповідність зразковій статті. Зразковими статтями називаються статті Вікіпедії, які, на думку учасників проекту, за змогою цілком відповідають вимогам Вікіпедії і є найкращою частиною Вікіпедії українською мовою.

Зміст статті повинен давати завершене уявлення про предмет статті і розкривати його найважливіші риси, а також містити всі важливі факти й деталі, які стосуються предмета.

Інформація повинна бути достовірною і конкретною. Недопустимі невиразні і голослівні узагальнення. Початок статті повинен містити зрозуміле й стисле визначення аналізованого поняття.

Наповнення статті повинно бути стабільним, висловлені в ній погляди повинні бути загальноприйнятими. Зразкова стаття не повинна викликати гарячих суперечок, має бути безсторонньою і відповідати політиці нейтральних поглядів.

За змогою, в статті повинні бути посилання на сучасну авторитетну літературу з цього питання.

Стаття має бути написана в науковому стилі, літературною українською мовою. У ній не повинно бути граматичних чи смислових помилок, вона має бути термінологічно коректною, але зрозумілою нефахівцю (у сукупності зі супутніми статтями Вікіпедії, на які повинні бути, гіперпосилання).

Параметри статті повинна відповідати обсягу аналізованого матеріалу. Коли доречно, окремі питання слід виділяти в окремі статті. Стаття повинна відповідати стандартам форматування статей в проєктах Фонду Вікімедіа. Вона має використовувати правильну українську типографіку, бути повністю вікіфікованою, містити посилання на інші статті Вікіпедії та інтервікі.

Стаття повинна мати чітку і логічну структуру.

У статті має бути продуманий та якісний ілюстративний матеріал, за умови, що тематика статті це дозволяє. Форматування статті залежить від автора. Основна вимога – щоб форматування допомагало в читанні.

Не допускається копіювання інформації з інших джерел, навіть не захищених авторським правом. Але це в жодному разі не означає, що стаття може бути оригінальним дослідженням.

Зображення, які будуть використані в статті, не мають бути захищені ліцензіями, що не дозволяють використання їх у Вікіпедії. На сторінці кожного використаного в статті зображення має міститися правдива інформація про ліцензії, а також про автора зображення.

Якщо одна або декілька вимог до оформлення статті не будуть виконані, то згідно із шкалою якості статей цій статті буде присвоєний нижчий рівень якості. Серед інших рівнів якості прийнятними є “якісна стаття” та “звичайна стаття”.

Фонд Вікіпедії охоплює також багато різноманітних Інтернет-спільнот, що створюють літературу, яка вільно розповсюджується. Ці спільноти працюють за технологією “вікі” і мають відповідну структуру матеріалу.

До таких Вікіпроєктів належать:

- **Вікісловник** – багатомовний словник вільного наповнення – зібрання тлумачень й перекладів слів та висловів різних мов.
- **Вікіцитати** – це вільне Інтернет-зібрання цитат відомих особистостей, літераторів, композиторів тощо.
- **Вікіпідручник** – Веб-сайт для колективного написання навчальної літератури, що працює на принципах свободи інформації.
- **Вікіджерела** – це розділ мережевої Вікібібліотеки “першоджерел”, що є у відкритому доступі або публікуються авторами під вільною ліцензією; Вікіджерела від Вікіпідручника відрізняються тим, що в останньому містяться підручники, посібники та інші *навчальні* тексти, а у Вікіпідручнику – і тексти художньої літератури, й історичні документи, а також можуть міститись тексти програм.
- **Вікіновини** – відкрите Інтернет-видання новин, яке створюють неоплачувані дописувачі.
- **Вікісховище** – загальне централізоване сховище для вільно розповсюджуваних зображень, звукозаписів, відеороликів та інших файлів, які можна використовувати на сторінках проєктів фонду Вікіпедія.
- **Віківиди** – довідник з таксономії біологічних видів, оснований на технології “вікі”.

Не слід також обмежуватись лише проєктами Вікіпедії. Багато країн та відомих організацій створює свої вільні Інтернет-енциклопедії. Одними з найвідоміших є:

- **Knol** – онлайн-енциклопедія американської корпорації Google.
- **Britannica** – електронна версія найповнішої та найстарішої універсальної енциклопедії англійською мовою, створеної просвітителами Адамом і Чарльзом Блеком в Единбурзі.
- **Europeana** – європейська електронна бібліотека, ініційована Європейською Комісією відповідно до програми покращання доступу до електронного контенту.

Усі ці та інші електронні енциклопедії мають дуже схожі принципи формування контенту, що дає змогу вносити відповідно структурований матеріал у всі онлайн-енциклопедії, не витрачаючи значного часу для переробки матеріалу під конкретний проєкт.

Висновок

Онлайн-енциклопедія Вікіпедія уже вступила в таку фазу розвитку, що подальше наповнення лише ресурсами ентузіастів видається малоперспективним. Це стосується і об'ємів інформації, і її якості. Водночас великі наукові установи (академічні інститути та ВНЗ) володіють значними інформаційними масивами, які за умови певної адаптації можуть якісно увійти в Вікіпедію. Це стосується і довідкової інформації, і питань історії науки, і безпосередньо наукової термінології.

Проте безпосередня участь великих наукових установ на перший погляд видається проблемною з огляду на необхідність певних затрат людських і матеріальних ресурсів для виконання таких робіт.

Тому, як і в будь-якій складній самоорганізованій системі, у системі Вікіпедія потрібно формувати не лише загальну цільову функцію, а й окремі цілі для активних учасників.

Метою пропонованого підходу є формування мотивації у ВНЗ щодо активної участі у важливих суспільних проєктах онлайн-енциклопедій та налагодження взаємовигідної співпраці між організаторами таких проєктів та власниками великих масивів інформації без порушення регламенту проєкту та з дотриманням його ідеології.

Як наслідок, ми отримуємо можливість, з одного боку, активного розвитку та позиціонування ВНЗ завдяки Вікіпедії, з іншого – можливість залучення висококваліфікованих наукових кадрів та доступ до перевірених інформаційних масивів.

Проте не можна забувати, що сьогодні інформаційний простір об'єктивно є конкурентним середовищем, в якому “ніхто не зробить вашу роботу за вас”. Тобто ті великі ВНЗ та академічні структури, які активно залучаються у процес, отримують безсумнівні переваги в соціумі користувачів WWW та зміцнюють свої позиції. Ті ж наукові та освітні структури, які дистанціюватимуться від процесу, ризикують своїм суспільним авторитетом, документуванням пріоритетності, популярністю.

1. Пелецишин А.М. Позиціонування сайтів у глобальному інформаційному середовищі. – Львів: Вид-во Національного університету “Львівська політехніка”, 2007. – 258 с. 2. Пелецишин А.М. Веб 2.0 – другий шанс для Уанету // Онлайн-журнал Наукового товариства ім.Т. Шевченка, 2006. – <http://ntsh.org/uaweb2>. 3. Пелецишин А. Тенденції в глобальному розвитку Інтернету // Онлайн-журнал Наукового Товариства Шевченка, 2007. – <http://ntsh.org/internet-shift>. 4. Пелецишин А.М., Березко О.Л. Аналіз сучасних концепцій розвитку середовища WWW // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”: Комп'ютерні науки та інформаційні технології. – 2006. – № 565. – С.57–64.